

Sprawozdanie z działalności
Fundacji Edukacji Ubezpieczeniowej
za rok 2009

1. Opis działalności Fundacji

a. Działalność statutowa

W okresie sprawozdawczym 2009r. pozyskane wsparcie organizacyjne i finansowe Fundacji pozwoliło na realizację kilku przedsięwzięć, pośród których na szczególną uwagę zasługują:

1. Organizacja przy współpracy z innymi podmiotami dwóch konferencji naukowych poświęconych problematyce konsumenckiej w ubezpieczeniach tj.:

- konferencji pt. „*Ubezpieczenia w systemie direct – praktyka obrotu*”, Warszawa 1 kwietnia 2009 r. współorganizowana z Rzecznikiem Ubezpieczonych i samorządem ubezpieczeniowym (PIU). Podczas konferencji szeroko omówiono praktyczne aspekty obrotu w nowym kanale dystrybucji ubezpieczeń tzw. systemie direct ze szczególnym uwzględnieniem pozycji konsumenta. Swoje przemyślenia nt. tego nowego kanału sprzedażowego oraz problemów z nim związanych formułowali zarówno przedstawiciele zespołu ds. ubezpieczeń direct działającego w PIU, przedstawiciel resortu finansów z Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego, reprezentant nadzoru finansowego (KNF), przedstawiciele organizacji samorządowych pośredników ubezpieczeniowych (PIPUiF oraz SPBUiR), jak i reprezentant środowiska naukowego z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz przedstawiciele RU. Sympozjum to, będąc pierwszym miejscem gdzie wszechstronnie dyskutowano wskazywaną problematykę, odbiło się głośnym echem zarówno w mediach jak i środowisku ubezpieczeniowym, będąc w ich ocenie szeroką płaszczyzną wymiany poglądów i sformułowania postulatów przez uczestników konferencji. Wydaje się, że spotkanie stało się również nieocenioną pomocą w głębszym zrozumieniu obserwowanych w praktyce obrotu zjawisk. Pozwoliło również na przedyskutowanie możliwości wyeliminowania występujących problemów m.in. poprzez omówienie powstających po stronie konsumentów niedogodności oraz przyjęcie koniecznych dla usprawnienia funkcjonowania tego specyficznego segmentu rynku rozwiązań legislacyjnych;

- międzynarodowej konferencji pt. „*Nowoczesne rozwiązania w likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych z perspektywy konsumentów*”, Warszawa 28 września 2009 r. współorganizowaną przez Fundację, Stowarzyszenie ProMotor, Stowarzyszenie na Rzecz Bezpieczeństwa Finansowego Obywateli RP oraz Wydział Zarządzania Politechniki Warszawskiej. Seminarium miało na celu zaprezentowanie alternatywnych rozwiązań do istniejącego w Polsce modelu likwidacji szkód komunikacyjnych tzn. bezpośredniej likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych oraz wykorzystania w tych postępowaniach niezależnych rzeczoznawców samochodowych. Podczas konferencji głos zabierali przedstawiciele zagranicznych instytucji operujących w systemie bezpośredniej likwidacji szkód tj. Daniel Frala – dyrektor Zarządzający, DATASSUR z Belgii, Paolo Panarelli - dyrektor Generalny Koncesjonariusza Publicznych Usług Ubezpieczeniowych (CONSAP) z Włoch, Evgeny Vasilyev - dyrektor Departamentu Metodologii, z rosyjskiego Stowarzyszenia Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (RAMI), przedstawiciele środowiska rzeczoznawców samochodowych Mariusz Mankiewicz, Wiceprezes DEKRA oraz Walenty Dudziak ze Stowarzyszenia Rzeczoznawców Techniki Samochodowej i Ruchu Drogowego „Ekspertmot”, reprezentanci nauki dr Katarzyna Ludwichowska z Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu oraz dr Marcin Orlicki z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, a także reprezentanci konsumentów usług ubezpieczeniowych tj. Peter Hinchliffe - Rzecznik praw obywatelskich ds. usług finansowych z Wielkiej Brytanii, Maria Luisa Cavina - Dyrektor Departamentu Ochrony Konsumentów z Instytutu do spraw monitorowania ubezpieczeń prywatnych oraz interesów zbiorowych (ISVAP) z Włoch oraz przedstawiciel rodzimej instytucji stojącej na straży praw konsumentów usług ubezpieczeniowych w Polsce - Rzecznika Ubezpieczonych. Spotkanie ukazało potencjalne możliwości i kształt proponowanych rozwiązań prawnych w omawianym obszarze, idące za tym problemy przy ich implementacji w polskim systemie prawnym, a także potencjalne korzyści i zagrożenia po stronie konsumentów korzystających z dobrodziejstwa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych – poszkodowanych na mieniu w wypadkach drogowych.

2. Współpraca z Rzecznikiem oraz Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w opracowaniu i wydaniu dwóch kolejnych numerów naukowego zeszytu „Rozprawy Ubezpieczeniowe”. Publikacja ta, cieszy się coraz szerszym zainteresowaniem ze strony środowisk akademickich i profesjonalnych uczestników obrotu, co wpisuje się w zasadnicze cele stawiane przed tym cyklicznym projektem rozpoczętym jeszcze w 2006 r. Zgodnie z

założeń wydawców zeszyt ma służyć rozwojowi i upowszechnianiu specjalistycznej wiedzy z jak najszerszej pojmowanej problematyki ubezpieczeniowej wśród młodzieży akademickiej, środowisk naukowych i branżowych (kadry zarządzającej, pracowników działów likwidacji, pionów pomocy prawnej, powiatowych i miejskich rzeczników konsumentów, organizacji konsumenckich, a także podmiotów trudniących się pomocą poszkodowanym w dochodzeniu roszczeń od ubezpieczycieli). Opracowania w ramach rozpraw i artykułów problemowych poświęcone w zeszłym roku były kolejno tematyce: nieuczciwych praktyk ubezpieczycieli, OC w teorii i praktyce, ubezpieczeniu OC spółki partnerskiej oraz jej wspólników, prawnemu charakterowi polisy ubezpieczeniowej w prawie polskim w świetle Konwencji Wiedeńskiej o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, odstąpieniu od umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej na odległość, problemom w wykładni przepisów dotyczących tzw. postępowania likwidacyjnego w ubezpieczeniach obowiązkowych, regresom kwot wypłaconych z majątku Skarbu Państwa przez sprawcę wypadku, problemom konsumentów usług ubezpieczeniowych z kluczykami do pojazdów w umowach ubezpieczenia autocasco, przyczynom i skutkom nowelizacji art. 829 § 2 k.c., problematyce kosztów reasekuracji biernej jako kosztów uzyskania przychodu, osobom uprawnionym do otrzymania sumy ubezpieczenia w umowie ubezpieczenia na życie, umowie ubezpieczenia jako zabezpieczenie wiarygodności banku, problematyce uwzględniania zasiłku pogrzebowego w zwracanych kosztach pogrzebu na bazie orzecznictwa sądowego, wyczerpywalności sumy gwarancyjnej w obowiązkowym ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, uwagom dotyczącym roszczeń regresowych ubezpieczyciela wobec zarządcy nieruchomości, prawom pacjenta w opiece transgranicznej, redystrybucyjności bazowego systemu emerytalnego w Polsce, zmianom w organizacji i funkcjonowaniu OFE w ocenie konsumenckiej, prawnym aspektem konkurencji na rynku pośrednictwa ubezpieczeniowego i innym wybranym problemom rynku ubezpieczeniowego. W zeszytach naukowych zamieszczono również sprawozdania z szeregu konferencji naukowych, seminariów międzynarodowych, bieżące informacje z poszczególnych zrealizowanych projektów oraz recenzje fachowych publikacji z zakresu ubezpieczeń gospodarczych i zabezpieczenia emerytalnego. W okresie sprawozdawczym wprowadzono do zeszytu również dział opracowań i raportów, który poświęcono problematyce działalności kancelarii odszkodowawczych na rynku ubezpieczeń komunikacyjnych (Raport pod redakcją prof. dr hab. J. Monkiewicza) oraz wyjątkowo istotnej dla przyszłych emerytów tematyce ulg podatkowych w III flarze autorstwa Komitetu Obywatelskiej Inicjatywy Ustawodawczej RAZEM. Ponadto w okresie sprawozdawczym

zeszyt naukowy „Rozprawy Ubezpieczeniowe” zgodnie z Komunikatem MNiSW z dnia 16 lipca 2009 r. otrzymały 4 punkty za poziom naukowy zawartych w nim publikacji.

3. Pomoc merytoryczna w dalszym zrównoważonym rozwoju strony internetowej urzędu Rzecznika Ubezpieczonych (www.rzu.gov.pl); Na portalu w zakładce publikacje, zamieszczano na bieżąco artykuły i opracowania osób współpracujących z Fundacją, które ukazywały się w zeszycie naukowym „Rozprawy Ubezpieczeniowe”. Ponadto przy współudziale ekspertów Fundacji zrealizowano szerokie prace nad rozbudową bazy orzecznictwa sądowego w obszarze ubezpieczeń oraz wzorów pism przed procesowych w kontaktach z zakładami ubezpieczeń oraz pism procesowych wykorzystywanych w postępowaniach cywilnych (sądowych). Wszystkie te prace miały na celu praktyczne usprawnienie i wprowadzenie udogodnień dla osób poszukujących pomocy prawnej w cieszącym się olbrzymim zainteresowaniem (niemal 1 750 000 wizyt rocznie) serwisie internetowym Rzecznika.

4. Organizacja wraz z Rzecznikiem i „Gazetą Ubezpieczeniową” kolejnej VIII edycji Konkursu na najlepsze prace doktorskie, magisterskie, licencjackie i podyplomowe z dziedziny ubezpieczeń. Fundacja wspiera Konkurs od strony organizacyjnej, w szczególności poprzez pozyskiwanie zewnętrznych środków na nagrody (sponsoring, darowizny) i organizację dla laureatów staży w zakładach ubezpieczeń, powszechnych towarzystwach emerytalnych i firmach brokerskich. Współorganizowany przez Fundację konkurs przyciąga każdego roku coraz szerszą grupę młodych ludzi zainteresowanych problematyką ubezpieczeniową i zabezpieczenia emerytalnego, i z biegiem lat stał się powszechnie znaną i cenioną formą działalności edukacyjno – informacyjnej Rzecznika i Fundacji, skupiając w tym projekcie niemal wszystkie czołowe polskie ośrodki akademickie.

5. Współpraca z Rzecznikiem przy wydawaniu Monitora Ubezpieczeniowego periodyku Rzecznika. Fundacja w ostatnim roku przygotowała do Monitora opracowania informacyjno-edukacyjne na rzecz konsumentów usług ubezpieczeniowych. Monitor, który niesie te treści omawiając występujące po stronie konsumentów problemy praktyczne postrzegany jest jako jedno z czołowych konsumenckich opracowań poradniczych z zakresu ubezpieczeń i zabezpieczenia społecznego.

6. Współpraca z branżowymi wydawnictwami w zakresie publikacji fachowych z kwartalnikiem „Prawo Asekuracyjne”, miesięcznikiem „Prawo, Ubezpieczenia, Reasekuracja”, tygodnikiem „Gazetą Ubezpieczeniową” i dziennikiem „Dziennik Gazeta Prawna”.

7. Współpraca z poradniami prawnymi, klinikami prawa działającymi przy Wydziałach Prawa uczelni wyższych, udzielającymi porad prawno-ubezpieczeniowych organizacjami, stowarzyszeniami i federacjami konsumenckimi. Fundacja na bieżąco przekazuje materiały edukacyjne i informacyjne służące rozszerzeniu wiedzy prawno – ubezpieczeniowej zainteresowanych osób oraz propagujące instytucję Rzecznika, zakres jej działalności i świadczonych przez nią pomocowych usług na rzecz społeczeństwa.

8. Prócz tych przedsięwzięć przedstawiciele Fundacji brali również aktywny udział w licznych audycjach radiowych, różnego rodzaju konferencjach i spotkaniach mających na celu rozwój wiedzy i szerzenie informacji pośród społeczeństwa z zakresu ubezpieczeń gospodarczych na polskim rynku.

W kolejnych latach Fundacja Edukacji Ubezpieczeniowej zamierza w ścisłej współpracy z Rzecznikiem Ubezpieczonych, a także innymi podmiotami zainteresowanymi poprawą i budową świadomości ubezpieczeniowej polskiego społeczeństwa, kontynuować uprzednio przyjęte kierunki działania, a także podejmować nowe cenne dla konsumentów projekty w szczególności organizację konferencji dotyczących występujących problemów na rynku ubezpieczeniowym i zabezpieczenia emerytalnego m.in. dotyczącymi ochrony danych osobowych w ubezpieczeniach we współpracy z Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, tematyki związanej z działalnością kancelarii i doradców odszkodowawczych oraz w drugiej połowie roku kontynuację zapoczątkowanej we wrześniu 2009 r. tematyki alternatywnych rozwiązań w likwidacji szkód w ubezpieczeniach komunikacyjnych. Oczywiście intensywność i zakres tych działań są zdeterminowane rozmiarem pozostających w dyspozycji środków finansowych, których pozyskanie w dobie kryzysu na rynkach finansowych, nie jest zadaniem łatwym. Dotychczasowe zadania, pomimo niewielkich środków finansowych pochodzących z darowizn, przychodów z organizowanych seminariów i oszczędności z poprzednich okresów, zrealizowano przede wszystkim znacznym wysiłkiem bezpośrednich prac Członków Zarządu i ekspertów współpracujących z Fundacją, starając się tym samym maksymalnie zredukować koszty jej działalności. Działania podejmowane w celu

pozyskania środków finansowych przynoszą co prawda, coraz lepsze efekty w stosunku do poprzednich okresów czasu – tym nie mniej nie są to jeszcze środki w wysokości zadawalającej, co utrudnia szerszą realizację statutowych celów Fundacji. Przedstawiciele Fundacji na bieżąco prowadzili rozmowy z zakładami ubezpieczeń, pośrednikami ubezpieczeniowymi, instytucjami rynku ubezpieczeń i innymi podmiotami celem zwiększenia wpływów a tym samym rozszerzenia działalności podejmowanej przez Fundację na rzecz społeczeństwa.